GŁOS LUDZKI

Najdoskonalszy z instrumentów muzycznych

Lekcja

- Temat: Głos ludzki i jego rodzaje.

- **Głos ludzki jest wytwarzany przez wargi (struny) głosowe i wzmacniany w drogach głosowych.**
- Składa się on z wielu harmonicznych, których amplitudy oraz częstości **(barwa) silnie zależą od kształtu dróg głosowych i sposobu drgań warg głosowych**. Dzięki temu możliwe jest wytwarzanie przez człowieka zróżnicowanych sekwencji dźwięków w postaci mowy.

→
Wiedza dla ciekawskich ☺

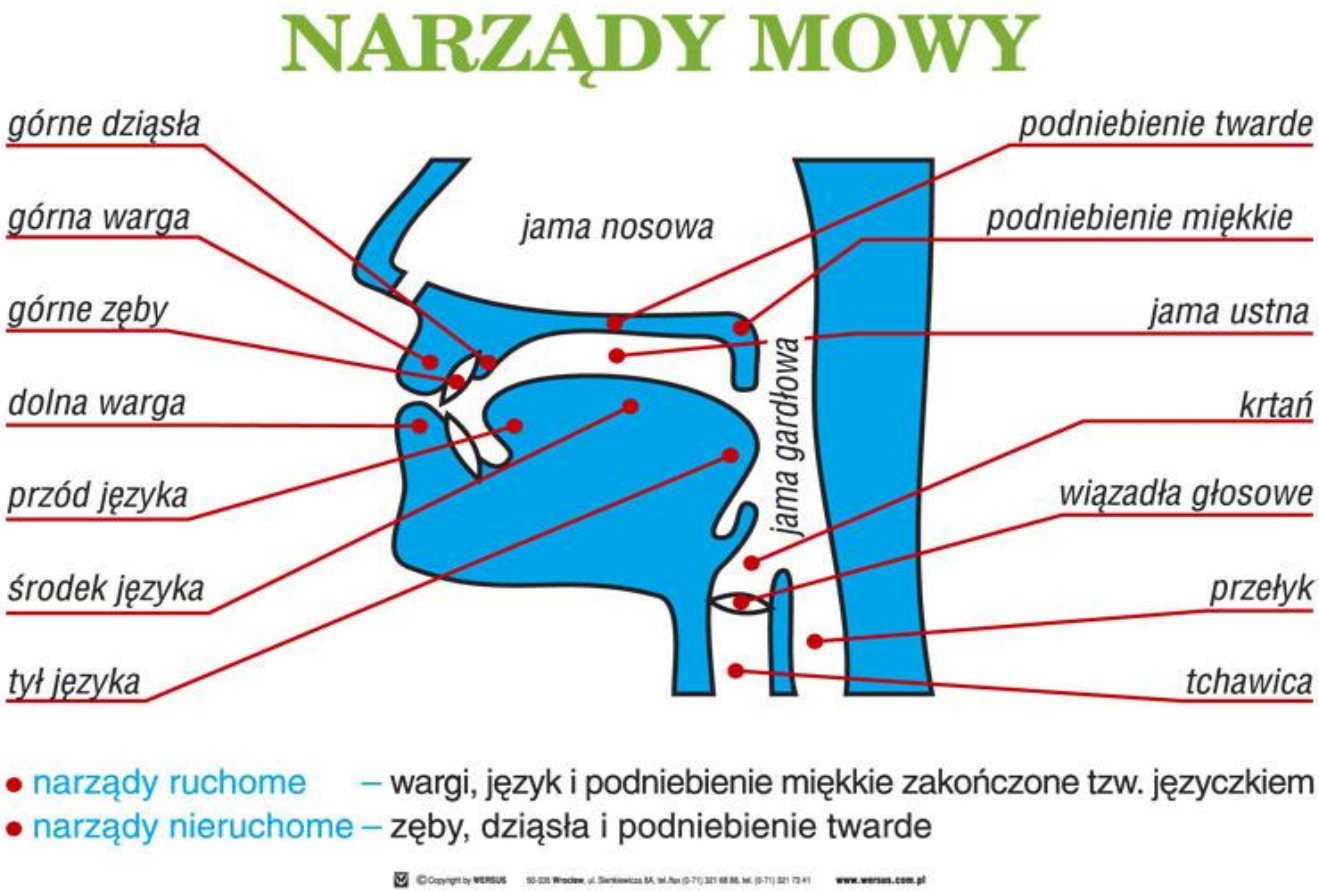

Kliknij i pooglądaj

https://www.youtube.com/watch?v=Viogpu-lVCA

RODZAJE

Rodzaje głosów

- żeńskie:
- **sopran**
  sopran koloraturowy
  sopran liryczny
  sopran dramatyczny
- **mezzosopran**
  mezzosopran liryczny
  mezzosopran dramatyczny
- **alt**
  kontralt

Męskie:

- **kontratenor**
- **tenor**

tenor liryczny
tenor dramatyczny

- **baryton**

baryton liryczny
baryton dramatyczny
bas-baryton

- **bas**

basso profondo

→ Przepisz powyższe rodzaje głosów (tylko te pogrubione na czarno) do zeszytu lekcyjnego

Skala

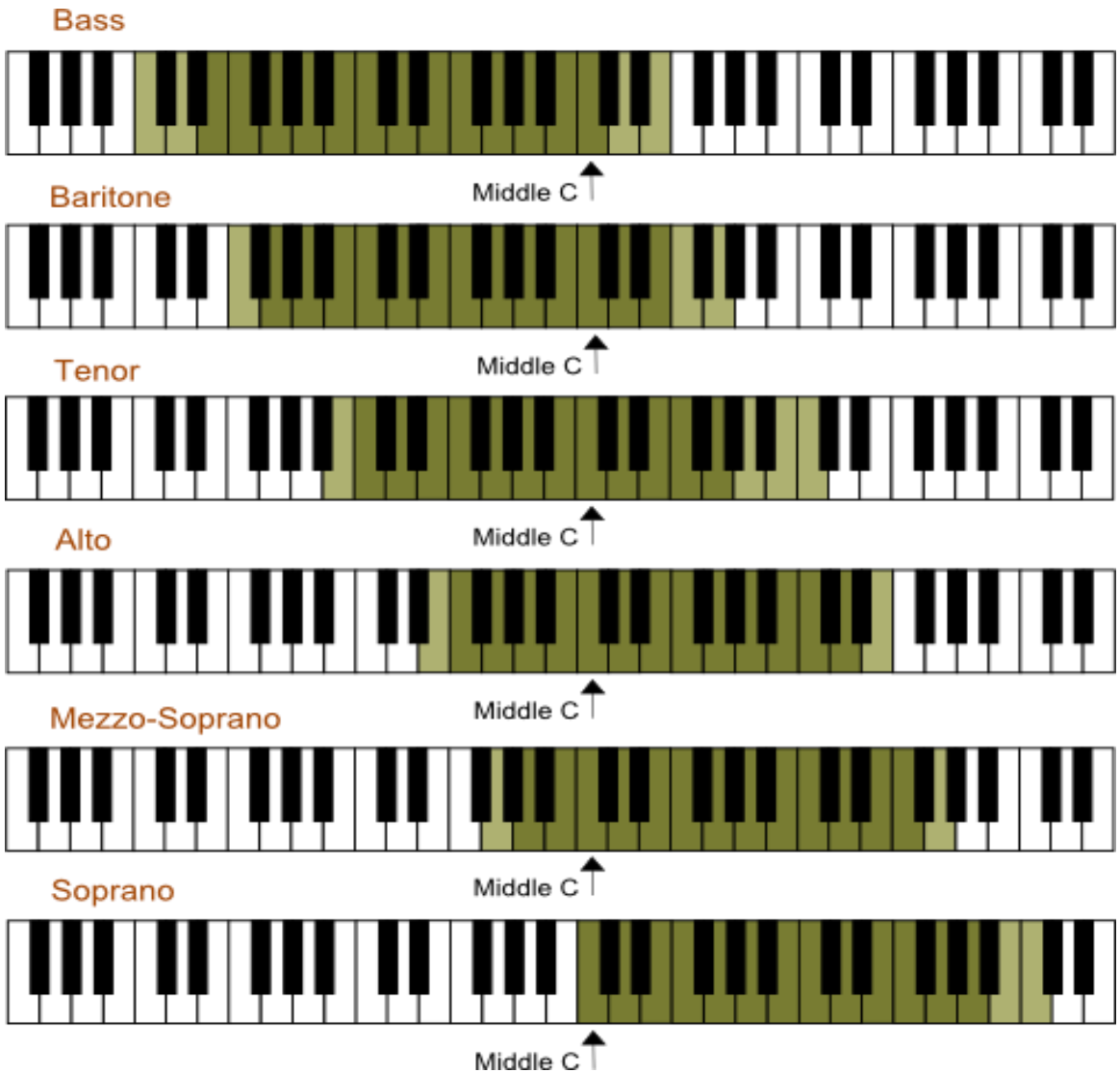
Bass
Middle C
Baritone
Middle C
Tenor
Middle C
Alto
Middle C
Mezzo-Soprano
Middle C
Soprano
Middle C

Jak odróżnić głosy śpiewaków ze słuchu?

-> liczy się doświadczenie i osłuchanie.

-> śpiew operowy to zgoła inne wymagania aniżeli śpiew jazzowy, rockowy, ludowy czy popowy.

-> każdy śpiewak ma inną barwę głosu.

-> barwa głosu zmienia się z wiekiem. Zależy także od budowy anatomicznej śpiewaka, od jego rozgrzewki, praktyki repertuaru muzycznego i języka.

Kliknij i posłuchaj:

https://www.youtube.com/watch?v=hLfvkwTnJVM

Wokal trenujemy przez
całe życie.
Nikt nie urodził się z
„gotowym głosem”.

Rozgrzewka – trening wokalny

- https://www.youtube.com/watch?v=8bOUaSqarBY

Koniec lekcji 1

Lekcja 2: Głosy żeńskie

- **sopran** – najwyższy głos, jego skala obejmuje od h - c1 do (a2) c3 - f3
- **sopran koloraturowy** - głos o dużej lekkości i ruchliwości oraz największej skali (najtrudniejsza partia operowa na ten głos to Aria Królowej Nocy z opery „Czarodziejski flet" Mozarta); wśród Polek głosem tym operują m.in. Ewa Małas-Godlewska, Wioletta Villas oraz Justyna Steczkowska (sięga dźwięków ponad koloraturowych)
- **sopran liryczny** - głos o jasnym zabarwieniu, silny, posiadający możliwości liryczne (np. Elizabeth Schwarzkopf)
- **sopran dramatyczny** - głos o dużej sile brzmienia, niezwykle nośny, posiadający ciemną barwę przy typowo sopranowej skali (np. Krystyna Jamroz)
- **mezzosopran** – głos o skali od g do a2, charakteryzuje się ciemną barwą; określa się go także jako niski sopran / wysoki alt (np. Małgorzata Walewska)
- **kontralt** (głos solowy) / **alt** (głos chóralny) – najniższy głos żeński o bardzo ciemnej barwie przypominającej brzmienie tenorowe o skali od e do g2 (np. Karolina Pietraszewska)

Sopran w muzyce klasycznej - operowej

L. Delibes – opera *Lakme – duet kwiatów*

https://www.youtube.com/watch?v=Vf42IP__ipw

G. Puccini – opera *Gianni Schicchi* - aria *O mio babbino caro*

https://www.youtube.com/watch?v=Sf-tjXevlyQ

W.A. Mozart – **opera *Czarodziejski flet* – aria koloraturowa *Królowej nocy***

(jedna z najtrudniejszych arii w historii)

https://www.youtube.com/watch?v=YuBeBjqKSGQ

Coloratura / koloratura ?

To fragment kompozycji wokalnej (np. arii lub pieśni), złożonego **z przebiegów gamowych**, **pasaży i innych ozdobników**, wymagających od wykonawcy biegłości i sprawnego dysponowania skalą głosu.

… To bardzo trudno rzecz, zwykle poza zasięgiem typowego śpiewaka nieoperowego. ☺

Super koloratury:

https://www.youtube.com/watch?v=MlMggmTGgt0

Dla porównania:
sopran w muzyce nieoperowej

https://www.youtube.com/watch?v=ZJ7gupHZiNE

Cecilia Bartoli

- **Legendarna włoska mezzosopranistka.**
- Dysponuje głosem mezzosopranowym **koloraturowym**, czyli ruchliwym, ozdobnym.

Pooglądaj ->
https://www.youtube.com/watch?v=H4It44mYw2I
(A. Vivaldi – opera *La griselda*)

Od kontraltu do sopranu

- https://www.youtube.com/watch?v=AIPFAww8X-U

- **Śpiewak dysponuje praktycznie tylko jednym rodzajem głosu (np. sopranem albo altem), ale zawodowi śpiewacy mają b. szeroką skalę i mogą niekiedy modulować swoją barwę.**
- Fenomenalnym głosem obdarowana była polska śpiewaczka – Violetta Villas. Jej skala, siła dźwięku i możliwości barwowe były absolutnie unikalne:
- https://www.youtube.com/watch?v=KYE0X9eZKIU

Koniec lekcji 2

Lekcja 3: Głosy męskie

TENOR

- najwyższym głosem męskim osiągalnym rejestrem piersiowym
- zwykle obejmuje zakres od **c (h) do c2**
- odmiany:
  - tenor bohaterski
  - tenor liryczny
  - tenor komediowy
  - tenor charakterystyczny

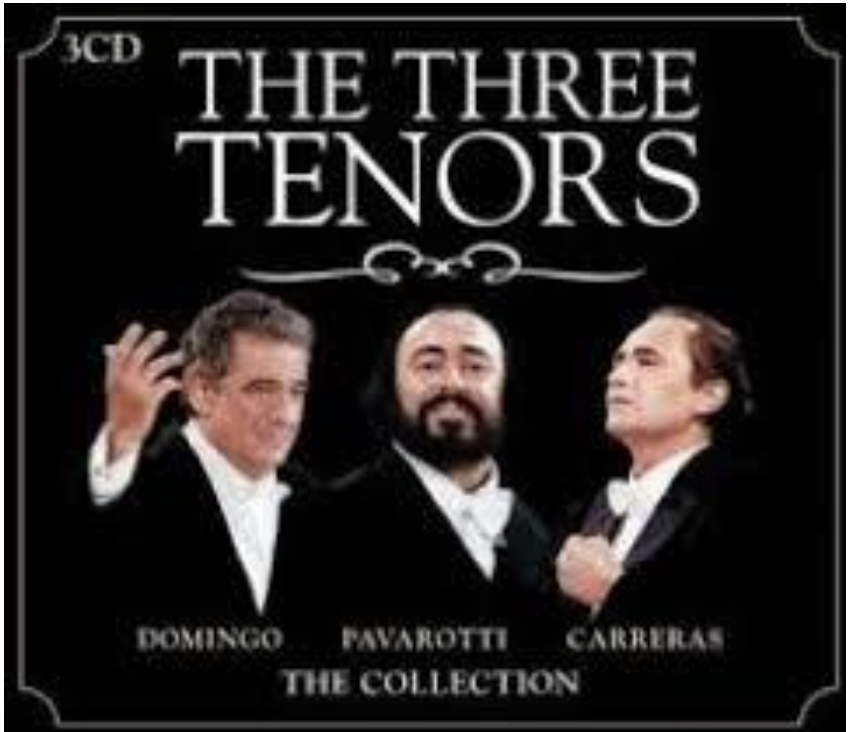

BARYTON

- głos męski mieszczący się w środkowym zakresie skali
- zwykle obejmuje skalę od A (G) do g1 (a1)
- posiada ciemną barwę i duże możliwości wyrazowe
- odmiany:
  - baryton liryczny
  - baryton kawalerski
  - baryton bohaterski
  - baryton komediowy
  - baryton charakterystyczny

Baryton – D. Fischer-Dieskau
https://www.youtube.com/watch?v=bZZqZTKoFcM

BAS

- najniższy głos męski
- zwykle obejmuje skalę od F (C) do e1
- posiada bardzo ciemną barwę i charakteryzuje się dużą nośnością
- odmiany:
  - bas- baryton – posiada skalę zbliżona do barytonu, jednocześnie barwę ciemną, basową
  - bas śpiewny
  - bas komiczny
  - bas poważny
  - ciężki bas komediowy
  - bas głęboki (basso profondo)

Przykłady

- Wybitnym tenorem był Luciano Pavarotti:

https://www.youtube.com/watch?v=xCFEk6Y8TmM

- Najsłynniejszym polskim tenorem jest Piotr Beczała:

https://www.youtube.com/watch?v=h6WYIfppKVs

Przegląd operowych głosów męskich: od kontratenoru do basu

- https://www.youtube.com/watch?v=gRL7shs23Wc

Bernard Ładysz - bas

https://www.youtube.com/watch?v=zH68LYBNL-o

A jak nisko może zejść bas?

- Bardzo ☺ → prawie tak nisko jak kontrabas.
- W muzyce cerkiewnej (wschodniej) stosowany jest *basso profondo* czyli bas głęboki, oktawę niższy od „zwykłego” basu

https://www.youtube.com/watch?v=W0HmIYv51pc

Zadanie

→ posłuchaj przykładów wokalnych z prezentacji.

→ poszukaj innych przykładów głosów operowych na YouTube

→ na czym polega trudność śpiewu operowego?